

Wymagania edukacyjne i System Oceniania języka francuskiego w gimnazjum

poziom III.0 Klasa III

Niniejsze Wymagania edukacyjne i *Przedmiotowy System Oceniania* opracowano na podstawie *Programu nauczania języka francuskiego dla gimnazjum dla poziomów III.0.* autorstwa Marii Szozdy. Program ten realizowany jest w trakcie pracy z zestawem podręczników wydawnictwa LektorKlett ***Pourquoi pas ! 1, Pourquoi pas ! 2, Pourquoi pas ! 3*** autorstwa M. Bosquet, M. Martinez Sallés i Y. Rennes.

I. Wprowadzenie

Przedstawiona poniżej propozycja *Przedmiotowego Systemu Oceniania* z języka francuskiego opiera się na następujących dokumentach:

- Rozporządzenie MEN z 23 grudnia 2008 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (zał. nr 4)
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 marca 2009 zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lutego 2012 zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
- Informator o egzaminie gimnazjalnym od roku 2011/2012 oraz Gimnazjalne arkusze diagnostyczne 2012 – poziom podstawowy (www.cke.edu.pl).

Proponowany PSO z języka francuskiego obejmuje ocenę wiadomości, umiejętności i postawy ucznia. Przede wszystkim ma na celu umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej. Dostarcza również nauczycielom i rodzicom informacji o możliwościach i ograniczeniach ucznia, jego postępach i napotykanym przez niego trudnościach, umożliwia informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i poczynionych postępach. PSO umożliwia uczniom i ich rodzicom zapoznanie się z wymaganiami, pozwala zrozumieć procedury mierzenia i oceniania osiągnięć.

Ocenię podlegają sprawności językowe produktywne: **mówienie, pisanie** oraz receptywne: **czytanie, słuchanie**.

	znajomość leksykalnych i gramatycznych środków językowych	rozumienie wypowiedzi ustnych, czyli słuchanie ze zrozumieniem	tworzenie własnych wypowiedzi ustnych, czyli mówienie	reagowanie na wypowiedzi w formie ustnej, czyli spontaniczna, krótka	przetwarzanie wypowiedzi w formie ustnej
--	---	--	---	--	--

Mowa				i rozumiała wymiana zdań	
Pismo	znajomość ortograficzno- -fonetycznych środków językowych	rozumienie tekstów pisanych, czyli czytanie ze zrozumieniem	tworzenie własnych wypowiedzi pisemnych, czyli pisanie	reagowanie na wypowiedzi w formie pisemnej, czyli korespondencja, tworzenie notatek lub wypełnianie formularzy	przetwarzanie wypowiedzi w formie pisemnej

II. Ogólne kryteria oceny biegłości językowej w zakresie szkolnych wymagań edukacyjnych na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza (fonetyka, ortografia, środki językowe)		Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:
		<ul style="list-style-type: none"> - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażeń - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne - z trudem wykonuje zadania leksykalno-gramatyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe słownictwo i wyrażenia, ale popełnia błędy w ich wymowie i zapisie - zna większość podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych - zadania wykonuje powoli i z namysłem 	<ul style="list-style-type: none"> - zna większość słownictwa i wyrażeń i z reguły poprawnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i rzadko popełnia błędy w zadaniach 	<ul style="list-style-type: none"> - zna wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i zadania wykonuje z reguły bezbłędnie

	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Umiejętności 1. receptywne (słuchanie/czytanie)	Uczeń: - rozumie podstawowe polecenia nauczyciela i bardzo proste i krótkie teksty odsłuchowe - rozumie ogólny sens tekstów pisanych - nie potrafi lub wykonuje częściowo zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	Uczeń: - rozumie polecenia nauczyciela - potrafi częściowo wykonać bezbłędnie zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i poprawnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	Uczeń: - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i bezbłędnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych
	2. produktywne (mówienie/pisanie)	- wypowiada się krótkimi zdaniami i frazami - wypowiada się bardzo powoli - tworzy niespójne i proste teksty pisane - niewielki zakres słownictwa i struktur ogranicza wypowiedź - błędy leksykalno-gramatyczne często zakłócają komunikację	- wypowiada się dość powoli, ale dłuższymi zdaniami - tworzy bardzo proste teksty pisane, z niewielką liczbą błędów - posiada wystarczający zasób słownictwa i struktur, żeby przekazać bardzo prostą informację - potrafi wypowiedzieć się logicznie i spójnie, choć z błędami, nie zakłócającymi ogólnego sensu wypowiedzi	- wypowiada się dość płynnie, odpowiednio długimi zdaniami - tworzy proste spójne teksty pisane - posiada urozmaicony zasób słownictwa, umożliwiający przekazanie prostej informacji w logiczny i spójny sposób - popełnia nieliczne błędy nie zakłócające komunikacji

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np.

przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach frankofońskich.

III. Zakresy tematyczne podlegające ocenie na poziomie III.0

- człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia, emocje, zainteresowania)
- dom (np. miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia)
- szkoła (np. przedmioty nauczania, życie szkoły)
- praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy)
- życie rodzinne i towarzyskie (np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego)
- żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne)
- zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług)
- podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, orientacja w terenie, informacja turystyczna, zwiedzanie)
- kultura (np. dziedziny kultury, uczestnictwo w kulturze)
- sport (np. popularne dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe)
- zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie)
- technika (np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych)
- świat przyrody (np. pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz)
- elementy wiedzy o krajach frankofońskich oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej

IV. Struktury gramatyczne

- **czasowniki** (*verbes*) regularne 1^{ej} grupy, zwrotne, nieregularne w czasach przeszłych i przyszłych
- **il y a** (*powtórzenie*), **il manque de**
- **pytania** tworzenie pytań za pomocą słówek pytających (*est-ce que, combien, comment où, pourquoi, quand, qui, quoi, quel*)
- **zaimek** (*pronom, adjectif*) dopełnienia bliższego (*COD, en*), dalszego (*COI, y*)
- **przysłówki** (*déjà, encore, jamais, avant, après*)
- **przysłówki ilości** (*beaucoup de, assez de, suffisamment de, trop de, peu de, plusieurs*)
- **przysłówki** tworzenie za pomocą końcówki **-ement**
- **negacje** (*aussi/non plus, déjà/pas encore/jamais*)

- tryb rozkazujący z zaimkami dopełnienia
- przyimki (*sans, à, de, en*)
- przyimki używane przed określeniami czasowymi (*pendant, en, au, à partir de, entre, jusqu'à*)
- przyimki determinujące organizację tekstu (*avant, après, au début, d'abord, puis, ensuite, à la fin, finalement*)
- zdania warunkowe *si + présent + future simple*
- wyrażenia przyczyny (*parce que, car*), pewności i wątpliwości
- wyrażenia *je voudrais, j'aimerais, être en train de*

V. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia

- prace klasowe
- indywidualne prace wykonywane na lekcji
- kartkówki
- testy
- zadania domowe (prace pisemne i projekty)
- wypowiedzi ustne (na forum i podczas pracy w grupach)

Środki leksykalne i funkcje językowe realizowane w podręczniku <i>Pourquoi pas !</i> i podlegające ocenie	Środki gramatyczne realizowane w podręczniku <i>Pourquoi pas !</i> i podlegające ocenie
<ul style="list-style-type: none"> - omówienie wydarzeń z życia w czasie przeszłym(wakacje, typowy dzień) - opis ubioru, style w modzie. Sklepy z odzieżą - prośba o udzielenie informacji - umiejętność zapraszania, akceptacji i odmowy - wyrażenie opinii 	<ul style="list-style-type: none"> - użycie czasów przeszłych (<i>passé composé, imparfait</i>) - negacja (<i>ne...pas encore, ne...jamais; aussi/ non plus</i>) - wyrażenie <i>il y a, il n'y a pas de</i> (powtórzenie, <i>il manque de, ce que, ce qui</i>) - tryb rozkazujący z zaimkiem dopełnienia - przysłówki (<i>déjà, encore, jamais, avant, après</i>)

<ul style="list-style-type: none"> - omówienie zmian w swoim życiu i w społeczeństwie - opisywanie przedmiotu (kolory, tworzywa, formy) - analiza reklam ,telewizja, kino - wyrażenia czasowe - omówienie własnych projektów i planów w czasie przyszłym - formułowanie zakazów i nakazów - opis samopoczucia i stanu zdrowotnego - udzielanie/dawanie rad - omówienie problemu ochrony środowiska - znajomość nazw zwierząt - umiejętność zorganizowania tekstu pisemnego 	<ul style="list-style-type: none"> - przysłówki ilości (<i>beaucoup de, assez de, suffisamment de, trop de, peu de, plusieurs</i>) - przysłówki - tworzenie za pomocą końcówki -ement - tworzenie pytań za pomocą słówek pytających - przyimki - czas przyszły (<i>futur proche, futur simple</i>) - zaimki COD, COI, y - zdania warunkowe (<i>si+présent+futur simple</i>) - wyrażenia przyczyny (<i>parce que, car</i>) - wyrażenia <i>je voudrais, j'aimerais, être en train de</i>
---	---

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: niski/podstawowy)		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: średni/wysoki)	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza					

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażen z wymienionych zakresów tematycznych - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy, co znacznie utrudnia komunikację - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli i/lub z pomocą innych osób 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna bardzo podstawowe słownictwo i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych - popełnia dość liczne błędy w ich wymowie i zapisie - zna znaczną część podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych jednak z trudem je potrafi wykorzystać w komunikacji - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli, ale samodzielnie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna większość wprowadzonego słownictwa i wyrażen i z reguły poprawnie je wymawia oraz zapisuje - zna prawie wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i często używa ich w komunikacji - zadania wykonuje samodzielnie z nielicznymi usterkami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna prawie wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i nie popełnia błędów w zadaniach, i z łatwością stosuje je w komunikacji
--	--	---	--	---

Umiejętności	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
1. receptywne (słuchanie/czytanie)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z reguły rozumie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie) - potrafi wykonać poprawnie niektóre zadania na rozumienie ze słuchu, jeśli prezentowane teksty są dobrej jakości i zawierają jednoznaczne informacje oraz są powtarzane kilkakrotnie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie prawie wszystkie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie) - potrafi wykonać większość zadań na rozumienie ze słuchu, jeśli może kilkakrotnie wysłuchać tekstów, a materiał jest prezentowany powoli 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i wykonuje większość zadań na rozumienie ze słuchu, potrafi także zrozumieć informacje szczegółowe zawarte w tekście 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie polecenia nauczyciela oraz potrafi z prezentowanych tekstów zrozumieć i wyselekcjonować wszystkie potrzebne informacje, nie ma większych problemów z wykonaniem zadań odsłuchowych

	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi zrozumieć ogólnie bardzo proste teksty pisane, jeśli zawierają znane mu słownictwo i struktury 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie ogólnie proste teksty pisane w zakresie znanych mu tematów i struktur, a także niektóre informacje szczegółowe 	<ul style="list-style-type: none"> - czyta ze zrozumieniem większość tekstów na poznane tematy, potrafi podać ogólny sens tekstu i większość informacji szczegółowych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie globalnie i szczegółowo prawie wszystkie teksty pisane, potrafi wykonać wszystkie zadania związane z tekstem
--	---	--	---	--

<p>2. produktywne (mówienie/pisanie)</p>	<p>- potrafi z pomocą rozmówcy odpowiedzieć na pytania o swoje dane osobowe, rodzinę, czynności dnia codziennego, wypowiedzieć proste życzenie lub zadać pytanie na tematy codzienne dotyczące go osobiście,</p> <p>z trudnością nawiązuje komunikację z powodu błędnej wymowy i intonacji oraz niezajomości struktur gramatycznych</p> <p>- potrafi napisać bardzo proste, wcześniej poznane zdania i wyrażenia,</p> <p>z trudnością tworzy kilkuwyrazowe teksty, jednak zawierają one sporo błędów ortograficznych,</p> <p>gramatycznych</p> <p>i składniowych, co znacznie utrudnia ich komunikatywność</p>	<p>- potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące go osobiście oraz z niewielką pomocą krótko opowiedzieć o sobie</p> <p>i zadać proste pytanie rozmówcy na tematy dotyczące życia codziennego, komunikację zakłócają dość liczne błędy w wymowie, intonacji lub w strukturach gramatycznych</p> <p>- potrafi napisać według wzoru krótkie, kilkuwyrazowe teksty, które zawierają wprawdzie liczne błędy, ale są dość komunikatywne</p>	<p>- potrafi w prosty sposób wypowiedzieć się</p> <p>i zareagować na większość poznanych tematów dotyczących osób</p> <p>i czynności życia codziennego, wyrazić prostymi środkami swoje upodobania i opinie, komunikacji nie zakłócają nieliczne błędy wymowy lub intonacji</p> <p>- potrafi napisać według wzoru oraz często samodzielnie zdania oraz kilkuzdaniowe teksty, stosując poznane słownictwo i struktury, nieliczne usterki nie ograniczają komunikatywności tekstów</p>	<p>- wypowiada się i reaguje dość swobodnie, z wykorzystaniem prostych struktur, na prawie wszystkie poznane tematy z życia codziennego dotyczące jego samego i innych osób, wyraża</p> <p>w prosty sposób preferencje, upodobania i opinie swoje</p> <p>i innych osób</p> <p>- samodzielnie lub według wzoru tworzy kilkuzdaniowe teksty pisane, stosując urozmaicone słownictwo i poznane struktury</p>
--	--	--	--	---

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności i poszerzania wiedzy np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach frankofońskich.